

et multo ampliora. et sic undissime deus amant. **M**ultis
multis milicibus reseratis. et in tria quod lingua. planctibus
in manu leuatis in hoc eis doctor. et equis remissione. omni
odonat. percutit. si renuntiatis omni. que possidebant. et nec
p. xpm. amant. portantes. p. militibus. xpianis ferrent
auxilium. Quia sponcione. arrebat. animis omni. designata
se. ad p. sent. in d. milicia. circa. e. o. u. r. ex. p. t. a. s. e. l. i.
cet. atq. normanna. angli. scoti. thiberni. britanna.
galicia. wasconia. gallia. flandria. latharingia. ceterisq.
gentibus. xpianis. qui ne minime. occurrer. uocabula. l. r. u. e. i. s.
signacula. in uel. h. b. id. uere. crucifer. exercit. ob mortificatione
nis. p. ferebat. amonitorem. credens. in hoc. iuxta. uisionem. mag.
no. quid. ostantino. reuelata. ab inimicis. crucis. xpi. se. triu. pha.
tur. **A**ma. aut. et. ineffabili. diuinitatis. dispensatione. tot
xpi. mebra. linguis. tribus. nationibus. differentia. subito. in
unum. xpi. caritate. aglutinati. coalerent. corp. uno. omis. xpo.
regis. et. singulis. singule. gentes. p. uenit. ducis. b. o. t. e. f. r. i. d. o. s. e. l. i.
cet. lotharingensi. suisq. fr. b. al. de. u. u. i. n. o. p. l. u. t. a. t. i. o. **L**u. p. r. o.
flandrensi. ut. **L**u. p. r. o. normannico. **R**eginum. u. i. d. o. c. o. m. a. t. e. d. e.
s. e. o. l. i. d. i. o. **R**ugone. fr. philipp. regis. gallie. et. isq. a. d. e. in.
d. u. s. t. r. e. nobilitatis. atq. fortitudinis. bellatoribus. **G**ab. o. m. i. o.
uenerande. scipianis. i. s. a. p. i. e. n. t. i. e. m. i. u. **L**u. d. e. m. a. r. i. i. x. p. i. n. p. i. a. t. i. o.
p. i. e. u. i. t. a. t. i. o. n. i. s. s. o. l. u. e. n. d. i. q. p. o. t. e. s. t. a. t. a. b. e. n. e. o. l. e. r. o. **G**u. a. n. g. e.
f. e. l. i. t. e. r. e. d. i. t. a. t. a. s. u. a. m. o. c. s. e. p. e. x. e. r. e. n. d. a. d. e. s. s. i. t. i. n. s. i. g. n. i. t. a. t. i. o.
e. c. c. l. e. s. i. a. m. i. l. i. t. a. t. i. e. s. t. i. g. n. a. t. e. e. x. e. r. c. i. t. u. a. p. t. i. c. a. b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. s. t. i. g. n. a. t.
o. d. i. c. t. o. a. b. i. m. i. u. s. i. s. t. e. p. o. r. e. p. f. e. r. t. i. o. n. i. s. i. p. s. e. c. u. n. m. o. d. i. c. a. a. d. e. e. x.
p. e. d. i. t. i. o. n. i. s. t. u. r. m. a. i. t. a. l. i. a. r. e. d. i. t. **R**egatis. demq. singulis. in.
p. p. a. r. e. n. e. r. s. i. s. p. u. a. t. a. e. i. s. e. i. q. m. a. x. o. r. b. e. c. u. n. c. i. u. b. e. t. t. u. a.
e. o. m. o. n. u. t. u. s. u. p. q. d. d. i. c. t. u. m. i. m. i. m. i. l. e. e. i. p. s. i. o. c. e. a. n. i. m. i. n. i. t. e. n. e.
l. o. c. u. t. a. t. e. s. u. e. t. a. s. u. p. p. o. l. a. n. s. i. n. s. i. l. i. n. q. s. e. l. a. s. s. i. b. m. a. g. i. a. i. p. s. a. i. n.
e. c. c. l. e. s. i. a. s. r. e. q. i. s. m. i. l. i. c. i. a. r. e. d. u. n. q. u. e. r. i. t. u. s. i. n. u. e. r. s. i. m. e. c. o. p. e.
p. i. m. t. a. i. g. n. o. r. o. s. e. s. u. l. u. t. o. c. e. a. n. p. p. i. a. s. e. u. i. n. d. i. c. a. m. o. r. e. s. s. i. l. i. u. t. a. t. i. o.
s. i. n. e. l. o. q. u. e. l. a. q. s. q. u. a. b. u. i. l. a. t. o. r. i. s. h. a. b. i. t. a. t. o. r. t. d. e. i. p. s. i. s. m. a. r. i.
m. a. r. i. s. a. n. n. o. i. c. e. r. e. t. m. i. s. s. u. q. a. l. i. u. s. q. d. m. i. l. i. b. p. i. p. a. n. e. e. a. n. n.

lerant. Hac de causa securitate accepta. n̄ pauci lectissimorū
 militū babiloniā dirigunt. quorū fortitudine. pecunia. habitu.
 incessu. omīq; elegantiā attoniti barbari. francos. sic enī uni-
 ūsos occidentales p̄p̄los nominare solent. plusquā homines.
 idē deos ēē fatebant. affirmantes omīno n̄ ēē. mirū. qđ huiū
 bellatores totū affectarent sibi subicere mundū. Iusto deniq;
 asilio. rex babilonię hierlm obsidet. ostensisq; legatis. franci
 se federatū affirmat. quorū gladiis si sibi ciuitatē n̄ cūderent
 ipsos edendos mittat. His itaq; dolis rex barbarus n̄ suo. s;
 francorū. timore. ciuitatē receptā. dimissis cū suis omib; thur-
 cis. omī conatu. machinis. atq; militib; et xpianorū aduentū
 p̄muniuit. sicq; factū ē. ut hierlm bis uno caperet anno.
 p̄mo asarracenis. dein afrancis. De hostib; ū ibi reptis qđ actū
 sit siq; nosse querit. sciat qđ in porticu que d̄r salomonis
 in tēplo ei uelores eq̄tabant in sanguine sarracenorū. usq; ad
 genua equorū. Deinde cū ordinatū esse qđ ciuitatē retine-
 re deberent. & alii amore patrię. & pietate parentū suorū.
 redire uoluissent. nunciatū ē eis qđ rex babilonię ascalo-
 nā uenisse cū innumerabili multitudine paganorū. duc-
 tur⁹ francos qđ hierosolimis erant in captiuitatē. & expug-
 nat⁹ antiochiā sic ipse dixerat. alit̄ autē dñs de his statū
 erat. Itaq; cū inuicem cōpissent hi qđ hierosolimis erant
 exercitū babilonię. ascalonē ēē. atq; tenderē obuiā illis.
 relictis sarcinis. infirmis suis in hierlm cū p̄sidio. Cūq;
 hostiū exercitū aspexissent innumerabile. genib; flexis
 dñm inuocauerūt. ut qđ in alius sibi necessitatib; sēp affue-
 rat. ipsenti bello fractis uirib; paganorū. & diaboli. regnū
 xpi ꝑ eccle amari usq; ad mare usq; qđq; dilatare. Nec mo-
 clamantib; ad se d̄s affuit. atq; tanta audacie uirib; mi-
 nistravit. ut qđ eos in hostē currere uideret. fontē aque
 uiuentē ceruū segnē adiudicare. miro uidelicet
 modo. cū in exercitu xpiano n̄ plusquā. v. milia eq̄tū. xv.
 peditū fuissent. & in exercitu hostiū centū milia eq̄tū.
 ꝑ. ēēēē. peditū esse potuissent. Tē mirabilis in seruis suis

maxima exauditiū tribulatione cunctosq; exaudiendos q̄ ibide
corde deuoto orauerint salomoni pmissū legim. mox p̄ p̄ces. laci
masq; ne nos deferendo xp̄e nomini suo blasphemā int̄ gentes
p̄pararet susas. necdū atriu illud famosū egdīm. ecce signa con
crepantia. laudes altisonas in occur sū nob̄ abhis q̄ remanserant re
boantes audim. intrantes ū eccl̄am p̄nominatā lāpadēs. it̄. celst̄
incensas gaudio im̄so repleti aspiciam. (q̄d plura. A baptismi officio
q̄ p̄die cessaueram incipientes. totū seruitutis nr̄e pensū dño dud̄
subtractū usq; admisse. plenit̄e letissima deuotione. psolūm. nob̄
q̄q; egssis int̄ missā s̄roq. q̄ semp̄ p̄ nr̄m egssū eodē. psaller̄. choro
solent lāpadēs alię diuinit̄ accendunt. ante uesp̄as ū int̄ ipsas uesp̄
tinas laudes usq; ad. xvi. huiū lumina uisibilit̄ āpliant. sicq; tri
git ut pauci int̄ hierl̄m seu xp̄iani seu pagani repirent. q̄ tam
evidente xp̄i potentia se n̄ uidisse testarent̄.

A NNO Dñi. M. c. ii. Impator. H. habito cū p̄ncipib; colloqo
romāse. p̄fecturū ac generale. oculū circa fēbā. h̄t̄ mibi
duocatum edix̄. q̄nt̄ tā sua quā dñi apl̄ici causa canonice uen
tilata. catholica int̄ regnū j̄ sacerdotū affirmaret̄ unitas. que tot
annis scissa p̄mansit. constat tam̄ nec ipsū iuxta placitū uenisse:
nec nuncia dignitati apl̄ice subiectionē p̄sententia misisse: Nec
hoc latē q̄d alterū papi ipsi dño l̄schali supponere si fieri pos
sēt conat̄ sit. nec p̄fecerit. Transacta p̄ hec media. xlma. ueni
entib; uniuersis apulie. cāpanie. sicilie. tuscanie: toti q; simul ita
lie. psulib; ult̄ montanox. aut̄ quā plurimox. patrū legatis syno
dus magna rome ē habita. ubi p̄t̄ antiq; patrū instituta more
solito reuerent̄ affirmata. eū sepe dictū nr̄i tēporis scisma int̄
p̄cipuas hereses cōputat̄. ac p̄petuo cū suis auctorib; atq; seq̄tib;
anathematē huiū subscripta p̄fessione. cōdenat̄. Anathema
tizo omnē heresim. & p̄cipue cā q̄ statū p̄sentis eccl̄e p̄turbat.
que docet̄. j̄struit̄ anathema cōtēpnendū. j̄ eccl̄e ligamta sper
nenda ēē. Imitto aut̄ obedientiā apl̄ice sedis pontifici domino
l̄schali. eiq; successorib; sub testimonio xp̄i j̄ eccl̄e. affirmans
q̄d affirmat. & dāpnans q̄d dāpnat scā j̄ uniuersalis eccl̄a.
Ibi etiā quā sententiā in impatorem uel patriar̄m romānū. H.
ide apl̄icū. p̄. p̄mulgauerit. nos q; int̄ innumeras diuersarū

ore dicitur celebrans filio suo. H. regi rerū sūmā dimissurū. seq. sepulchrū
 in uisitaturū p^rlmehardū ep^m publice p^rdicari fecit. indeq. fa
 Quia in ore maximū tā uulgi quā p^rncipū j clericorū regnūq. totū acq^siuit.
 arelatores multosq. e diuersi regni partib⁹ ad eū de itineris comitatu se p^rpara
 ab eate uoto ipso succendit. Cūno fili⁹ ottonis ducis de magnis p^rncipib⁹
 idecessorū j cui nihil iōmī rerū humanarū dignitate sup^r. natu scilicet
 et. nosq. iū enā scientia. fortitudine. atq. diuitiis suis p^rpollens. elegan
 themati atq. facundia bonis omib⁹ amabilis j affabilis. q^rūdā funestorū
 ser. q^ron omniū aspiratione noctu dū t^r agere inuadit & interimit.
 nisi archi gentē relinq^s nobilib⁹ regni luctū simul j suspicionē. dū ab
 exote on nimis in sūmos tanta scelera p^rsumunt. Ante triennū quippe
 j q^r sepe anric⁹ crassus eidē. l. germani j natu senior dū in fresie marchā
 bilis. ui p^rerat res ad tur^r p^rficiscit^r. a uulgarib⁹ fresonib⁹ q^b dominationi
 ubstanti ne uigū que fuit obsequi spectans infidus uallat^r. re q^r cognita
 is. de ca ugenti ad mare. uulnerat^r a nautis singul^r j suffocat^r. Hui⁹ tanti
 dno. ur q^r nimirū toti saxonie p^rncipatū sedē arege gerebat interi
 tis cont^r us ab uniūso regno reuocūco q^ruit ferebat^r. usq. ut dixim⁹ dolo
 g^rit^r curū ne fuis ei lūnonis nece duplicat^r. Henric⁹ marchio uir sui tē
 a facti. oris in saxonia p^rpotentissim⁹ obit.
 nt. rex j. q. o. dñi. o. c. iiii. Henric⁹ impator natalē dñi ratisponē
 pidib⁹ celebrant. lūq. ibide aliquādiu moraret^r. orto q^dā p^ri murmurē
 usq. ac nt^r baioarie p^rncipes eo q^d saxonēs uel franci familiari illic j hono
 rie sue bili quā indigēte ab impatore tractarent. si bihard⁹ comes qui
 a gladi m^rim suspicionē maxime notabat cepit impatori paulatī inui
 n campel us haberi. p^r hoc aut^r maxime q^d ipse solus p^r cunctis q^r tē ader
 tates. unt p^rncipib⁹ abundantiori militū copia adducta ad resisten
 lunt tū se. si forte de curia q^roquā sec^r cederē uidebat cōmunisse.
 retu reb⁹ p^r hec aliqt^r exactis cū iā securior^r fact^r idē cōm suq. turmas
 minen defluere p^rmississē. excitat^r in illū aspirantib⁹ tā urbanis ratisponen
 exerci tū quā diūsarū partū ministerialis ordinis hominib⁹ seditio fu
 antio tribunda. que nullom⁹ uel ipso impatoris filio inueniente sedari
 undō potuit. donec ab hora diei tertia usq. ad horā nonā in hospicio
 atum obsessus. tandemq. fractis forib⁹ ipse prius ofessione facta sup^rto etiā
 antie tūci sacramti uatico capite truncat^r occubuit. de q^r scelere sup^r
 sedem plura referre. p^rserti cū adhuc ultiones cetāq. mala sequūta

2

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Ms. Bos. 7. 19

v. 135 r

3

trahendo colliderunt atque in unum volumen colligerem. hoc ergo cum trepidare
inapere ppter corporis egrotudinem & animi debilitate. quicquid numquam
aliquid fuerim longe tamen ppter grandævā aetatem modo aliud sum quam
nam iuxta illud gentilis posse quo ait. omnia fert aetas animum quoque nec
lectionē possum assidue operam dare sicut quondam solebam quantum licebat
quō sepius suscipit me lectulus meus cubantem quā cathedra tenet meditante
aut docentem. sed tamen quia ur̄e voluntati resistere nolui. sed parere elegerim
in omnibus quantum potui. opus quod postulastis inchoavi & licet non condigne
tamen breui expositione lectionū illud consummare atque conficere quantum
ur̄es sinebant studui. cuius primā partem vobis modo hoc est a natiuitate dñi
usque in pascha p̄ op̄unitate temporis ad legendum trans misi. Sequentem
autē p̄ ut possibilitas sinit simili studio largiente diuina gratia complere de
cerno. fiat dñi voluntas ut aduram utilitatem iuxta bonę voluntatis appetitū
hoc p̄ficiatur quatinus inde dō gratię referantur. Cuius dono seruis suis quic
quid boni habent conferatur quia iuxta iacobi apostoli sententiā omne datum
optimum & omne donū p̄fectū desursum est. descendens a patre lumen
apud quem non est transmutatio nec uicissitudinis obumbratio. quia ipse
omnia quęcumque uult facit in celo & in terra in mare & in omnibus abyssis.
& non est qui possit resistere uoluntati eius. bene placitū est dñō sup̄ tibi
resem & in eis qui sperant in misericordia eius. Ipsi mandū tam vobis ē
quod iuxta illud capitulare quod iuxta epistolam sequebatur non p̄ omnia
conscriptionis ordinem seruari. quia nec codex n̄r in quo ipse lectiones
de diuinis scripturis collectę sunt hunc tenorē habet. nec & iam in predicto
capitulare n̄r continuati in p̄ omnia lectiones epistolarū atq; euangeliorū
postas repperi. Idcirco iuxta ritū ecclesię n̄rę & morem officii quē
ibi celebramus. implerisque locis textū huius operis cōmutaui. O nisi
etiā in quibusdā scōrū festiuitatibus in capitulare seriem lectionum
& euangeliorum numerare quia p̄p̄e finē huius operis de scōrum festi
uita tibus quantum mihi necesse uidebatur pariter eam ponere
elegi ut ibi lector prudens siquid inde legere uellet facile ibi
inuenire posset. Vos ergo de his omnibus iuxta apostolū plantes

Friedrich-Schiller-Universität
Fotozentrum
07743 Jena
Beethovenstr. 6
Tel. 03641/ 63 62 28

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Ludwigstr. 6
D-07000 Jena

Ms. A. 1. f. 32
v. 3r

eiusdem ecclesiae fimbriis. quacūque per orbem diffusa est. persecutio nem-
 straturam perfidorum & piorum patientia coronandam; Ablatu
 & infra secundum tempus. quod exquisierat amagis; Id est a pueroduoꝝ
 annorum usque ad puerum unius noctis; secundum anagogen quibum
 occisunt. doctrina & operatione perfectos indicant; Qui uero infra.
 simplices. uel idiotas. fidei tam non ficta constantia fides aequē
 denuntiant; Quod illi quidem occisunt. sed xps qui querebatur
 uiuens euasit. Insinuat corpora quidem martirum ab impiis posse
 periri. sed xpm per quo persecutio tota saeuit. Nullatenus eis uel ui-
 uentibus uel occisus posse auferri. sed eos ueraciter contestari; Quia
 siue uiuimus. dno uiuimus. siue morimur. dno morimur;
 ¶ Tunc ad impl&um ē. quod dictū ē. per iheremiam per prophetam dicentem;
 Hic iheremias ueris recordatus historiae; Cum propter uxorem leui-
 tes fornicationi coactam. ac per hoc mortuam. & a marito induo
 decem pastes duodecim tribus diuisam. omnis israhel consurgens.
 totam tribum deleuerit. trecentis tantū uiris remanentibus;
 ploratus & ululatus remanentiū scilicet & interfectoꝝ; Quia in
 rama audita est; Quod autē dicitur in rama. non putemus nomē loci esse
 quod est iuxta gabaa; sed rama excelsus inter pra&atur. ut sit
 sensus. uox in excelsis audita est. Id est longe lateque dispersa;
 ¶ Quid rama per unam ad rachel. rachel mater fuit. beniamin. quam de-
 functam sepelierunt inippo. dromo quod est iuxta bethel; Quia
 igitur & sepulchrum uici numerat. & campus. ipse beniamin.
 forte contigerat. rama quoque ad eandem pertinebat tribum.
 & principibus; & ipso interfectionis loco consequenter eos qui oc-
 cisunt. filios eius uocauit; Spiritu uox in rama id est in ex-
 celsis & ploratus & ululatus multus. manifeste denuntiat. luctū
 scilicet ecclesiae. quod in iusta membrorum suorum nece gemit.
 ¶ Non ut hostes garrunt in uacuū cedere. sed usque ad solium
 supmi ascendere iudicis. & sicut pro martyris abel. ita & iam
 sanguine ceterorum martyrum clamare addm; Rachel plorans

Friedrich-Schiller-Universität
Fotozentrum
07743 Jena
Beethovenstr. 6
Tel. 03641/ 63 62 28

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Beethovenstr. 6
07743 Jena

Ms A 1/ 32

f. 23r

Hæc sententia qua dñs dicit. iugū enī meū s̄ uauē & onus meū leue ē. satisq̄b̄dā uidet̄ aduersū illi sententia
ueritas alibi ptulit; Angusta inquit uia ē que ducit ad uitā; & p̄ph̄a dñō ait. p̄p̄t̄ uerba labioꝝ tuoz̄ ego custodi
aut̄ durū & p̄secutionib̄ refertū. nec leuē potest ēē nec suauē; Sed uerissimā dñi ac saluatoris nr̄i ēē sententiā. ex
suis facultatē p̄babit. si p̄fecti onis uia legitime & secūm uoluntatē xp̄i fuerim̄ adgressi; & mortificantes om̄ia de
uoluntates noxias abscedentes. n̄ solū nihil residere nobis de huius mundi cupiditate fuerim̄. p̄quā utiq̄ cūlibet
nos ac dilacerandi. potestātē in m̄cus inueniā; Via ergo salutis ideo angusta dicit̄. quia sic beatus pat̄ nr̄
ait. n̄ est nisi angusto incho incipienda; p̄cessu uero conuersationis & fidei. dilatato corde in narrabili di
lcedine currit̄ uia mandatorū dī; Quid enī iugo xp̄i sua uius. quid onere leuius. p̄babile fieri. abscedere a
m̄ uelle. malū nolle. amare om̄s. odisse nullū aeterna consequi p̄sentib̄ n̄ capi. nulle inferre alter
ip̄si p̄p̄ci sit molestū; qđ qui fecerit. sine dubio celestis regni participabit. Prestante dñō nr̄o ih̄u
patre & spū scō uiuit & regnat d̄s p̄ om̄a s̄c̄la s̄c̄loꝝ a —————

& imitantur uerba scōrū dicentium. iudicame dñe quoniam ego
 in innocentia mea ingressus sum; & adpropinquare dō uoluit. Cum hoc
 non in loco sit sed in affectu. nec mentis otiose sed laboriosi operis. si enim dñs
 pater est ueritatis & iustitiae. quisquis mendax est. & iniustus. deo adpropin-
 quare non potest; Quare ieiunauimus a iure & non aspexisti. ut;
 iniustitiae arguunt dñm. quia bona opera non respiciant; solamque uentris
 esuriam absque opere uirtutum ingerunt dō. non comedentis cibis
 quos dñs creauit fidelibus. sed illos de quibus dicitur. Aluntur abis
 impietatis. & uino iniquitatis inebriantur; Quibus respondit dñs
 quia non ieiunia pro bono sed opera. q̄a ieiunis. fiunt. Ecce inde ieiunium
 ur̄i inuenitur uoluntas ur̄a. Omnes debito res ur̄is repellatis.
 Indiebus aut ieiuniorū ^{uoluntatem} inueniuntur non dñs sed ur̄a uoluntates. id est
 desideria carnis. & cogitationum; Omnes debito res ur̄os repellatis
 non enim absque periculo repetere paupertatem. cui insoluendo fa-
 cultas non sit; qui enim repetere non habent terna. dō facit uolentiam;
 Ecce ad lites & contentiones ieiunatis. & periculis pugnae impietatis;
 quid enim potest opus ieiunis palleare. & ad lites & ad uirgia iei-
 unare. & periculis pugnae humilem. quomodo enim potest
 libidinem refrenare. qui nec manum ualere cohibere nec linguā;
 Nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem. ut audiat in excelsis
 clamor ur̄; Numquid tale est ieiunium quod elegeris. p̄ diem affli-
 gere hominē animam suam; Numquid contorqueris. quasi
 circulum caput suum. & sacco & cinere sternere. Numquid
 ista uocauit ieiunium. & diem acceptabilem dñō; prouideatur
 repbare ieiunium quod ipse praecepit. docet quomodo iei-
 unandum sit immo inspicit quid sequantur quid declinent.
 ut audiat in excelsis clamor ur̄ id est ne op̄is cum clamo-
 re in synagogis & in angulis platearum ut ab hominibus uide-
 amini. sed in clauso cordis cubiculo; Non enim dñs querit afflic-
 tionē & humiliationem anime p̄ inuiriā corporis. ut in-
 stat circuli torquat corpus. & colla submittat ut tristis incedat;

Ernst-Schiller-Universität
Fotozentrum
07743 Jena
Beethovenstr. 6
Tel. 3841/ 63 62 28

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Fürstengraben 6
O-6900 Jena

Ms. U. f. 52

f. 88 r

.iiii. que significant creatore peria. & creaturā per .iiii. septenariū numerum
 efficiunt. per quē motus mundi ebdomada reuoluitur; haec quater
 ducta id est per corpus temporalē demonstrata. fiunt .xl.; Nam utter
 .iiii. & quater hoc inter est. quod quatuor instati sunt. quater immoti;
 Ergo sicut .iiii. referunt ad corpus. ita quater referuntur ad tempus; insinu-
 atur quia sacra mentum corporaliter gestum. propter eos qui cor-
 porum amore implicati erant & temporibus subditi; quia dragena-
 rius ergo numerus ut dictum est. temporalem ipsam dis pensationem
 non incongrue significare creditur. & fortasse hoc est. quia .xl. dies dñs
 ieiunauit. scđi huius quod motu corporum & temporibus agitur osten-
 dens inopiam; postea esurit; Quod autē dñs consummatis ieiuni di-
 ebus esurit. cum demoyse uel helia ieiunantibus. nihil tale sit scriptum.
 ideo factum est. ne ab eo temptando paucis hostis aufugeret. quem cum tot
 signis celestibus praetona tum. tum & iam uiris excellentis simis in absti-
 nendo uideret equa tum; esurit enim humilis dñs homo; ne inimico
 innotescat sublimis homo dñs; Sicut enim in .xl. dierum. ieiunio uerus
 est sed & aparuit. sic in esurie uerus esse credendus est homo; & accedens te-
 tator dixit ei. si filius dñi es; Queritur qua causa aestimauerit eum filium
 dñi esse; Nimirum permittente dō audierat patrem dicentem. hic est filius meus
 dilectus. Si uerideo. quia in prophetis eum prophetaum nouerat; querit tem-
 tator quod non merebatur agnoscere. eius namque ueneranda natiuitas uix
 tunc paucis innotuit. quibus tamen ipse reuelare dignatus est; principi uero
 huius scđi latuerunt ista tria mysteria. id est uirginitas. partus. & passio. Antē
 quis hostis redemptorem humani generis debellatorem suū immundum
 uenisse cognouit. unde & per obsecrum hominem dixit. quod nobis & tibi
 fili dñi cur uenisti huc ante tempus torqueret nos; qui tamen prius cum
 hunc passibilem cerneret. cum posse mortalia perpeti humanitatis ui-
 deret. omne quod de eius diuinitate suspicatus est. ex astu suę supbiae
 indubium uenit; Nihil quippe nisi supbum sapient. dum esse hunc
 humilem conspiciat. dñm esse dubitauit. Unde & ad temptationem se argu-
 menta conuertit; Dic ut lapides isti panes fiant; Esuriens congrue dicit

est iste uersiculus. non exponendus. ne culpam quam nobis extinc-
 tam credebamus. per incuriam nos uacantes opprimat. & ueniens
 inuenit uacantem scopis mundatam & ornata. hoc est gratia bap-
 tismatis a peccatorum labetis tigratam. sed nulla boni operis indus-
 tria cumulatam. unde bene hic euangelista hanc domum uacan-
 tem scopis mundatam atque ornata dicit inuentam. munda-
 tam uidelicet a uitius pristinis per baptismum. uacantem
 a bonis actibus per neglegentiam. ornata simulatis
 uirtutibus per heri pochrism. Tunc uadit & as-
 sumit secum alios septem sps nequioresse. & intrantes habi-
 tant ibi. per septem malos sps. uniuersa uitia designant.
 quem cumque enim post baptismum. si uerba uitas heretica.
 seu mundana cupiditas arripuerit. mox omnium prosternat
 inima uitiorum. unde recte nequiores tunc cum sps dicuntur
 ingressi. quia non solum habebit illa u. uitia. que u. spiri-
 talibus sunt contraria uirtutibus. sed & per heri pochrism ip-
 sas uirtutes habere simulabit. & fient no uissima hominis
 illius. peiora prioribus. Melius quippe erat ei in amueritatis
 non cognoscere. quam post agnitionem perorsum conuer-
 ti. quod in iuda tradito re. t. simone mago ceteris quetalibus
 specialiter legimus impletum. immundus quippe sps exiit
 a iudeis. quando acceperunt legem. & ambulauit per loca ari-
 da querens sibi requiem. expulsus uidelicet a iudeis. ambula-
 uit per gentium solitudines. quocum post ea dno credidisset.
 ille non inuento loco in nationibus dixit. reuertar ad do-
 mum meam pristinam unde exiui. habebo iudeos quos ante
 di miseram. & ueniens inuenit uacantem scopis mun-
 datam. uacabat enim templum iudeorum. & xpm
 hospitem non habebat dicentem. dimitte uobis domus
 ustra deserta. quia igitur di & angelorum psidia non habebant.
 & ornati erant sup fluis observationibus phariseorum. reuer-

Erich-Neubach-Schiller-Universität
Fotozentrum
07743 Jena
Beethovenstr. 6
Tel. 03641/ 63 62 28

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Fuldaingraben 6
O-6900 Jena

Ms. LL. f. 32

f. 108r

pariter quae cum illis ad regnum perueniant semper eternum;

ITEM VBI SVB. LEE libri machabeorum

In diebus illis orationem faciebant sacerdotes dum offerrent sacrificium pro populo isrl. Ionatha inchoante ceteris autem respondentibus & dicentibus: benefaciat vobis & meminerit testamenti sui &c. In secundo libro historie machabeorum scriptum est. quomodo iudei qui in frapatria manebant scripserunt epistolam fratribus qui per aegyptum & alias regiones in peregrinatione conuersabantur cum salutatione congrua commemorantes eis que contigerunt in uariis temporibus & diuersis locis populo iudeorum. Interque & iam inserunt orationes sacerdotum & sacrificia que domino offeriebant remissione peccatorum & pacem sibi ab eo postulantes. ut ipse qui omnipotens est et omnium dominator suos protegat et regat atque ab omnibus inimicis defendat. nobis exemplum dantes qui ex diuersis locis & gentibus congregati sumus. in unam sanctam ecclesiam catholicam pro nobis & ipsis & omni populo christiano cotidie & incessanter dominum oremus. ut per gratiam suam promissionem quam patribus nostris patriarchis uidelicet atque prophetis nec non & apostolis spondit. nobis simul cum illis in aeternum conferre dignetur. scilicet ut habemus corporum in fide recta & bona uoluntate colendum ritum catholicum & faciamus uoluntatem eius corde deuoto & anima uolente. adaperiatque cor nostrum in lege sua ad intellegendum precepta eius & tribuat pacem & perfectam caritatem in diebus nostris. exaudiat orationes nostras & reconcilietur nobis nec nos deserat in tempore malo hoc est in persecutione & tribulatione presentis uitae. quatinus per ipsius largitatem sine bono consummati ad uitam perueniamus aeternam ipso tribuente domino nostro ihesu christo qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat in secula saeculorum amen. LEE libri sapientiae

Miserere nostri domine & respice nos & ostende nobis lucem miserationis tuae. & inmitte timorem tuum super gentes quae non exquirunt te. & cognoscat quia non est deus nisi tu ut enarrant magnalia tua. Ex persona fidelium sapientia dirigit orationem ad deum. ut dextera sua potentia defendat illos & inimicis suis reddat retributionem iuste uindictae. quatinus

Curas de diffusi est in cordibus. Vesp. Sinfra. ebdom. iiii. repr. Esi extra et...

Quia Adm. & oratio mei. S. Dne de saluat me...

ORATIO

entibus nris dne spm scm infunde. cuius & sapientia conditi
sumus. & prouidentia gubernamur. p. d. eiusde.

Ac dicit dns ds. **LEC IOHANNIS PROPHETE.**

Effundam spm meum super omne carne. & prophetabunt filii uri
& filie urae. Senes uri somnia somnabunt. & iuvenes uri visi
onem. Sed & super seruos & ancillas meas in diebus illis
effundam spm meum. & dabo prodigia in celo & in terra. sanguinem
& ignem & uaporem fumi. Sol conuertetur in tenebras & luna
in sanguinem. ante quam ueniat dies dni magnus & horribilis. Et
erit omnis qui cumq. inuocauerit nomen dni. saluus erit. **GR** Emitte spm.
illo no igne qd dne sps scs inflammet. **GR** Propicius esto. Quidam nos sc.
que dns nr ihu xps misit in terram. & uoluit uehementer accendi. p.
in diebus illis.

LEC LIBRI LEUITICI.

Locutus est dns ad moysen dicens. Loquere filiis isrl. & dices ad eos.
Cum ingressi fueritis terram quam ego dabo uobis & messueritis
segetem. feratis manipulos spicarum. primicias urae ad sacerdotem.
Qui eleuabit fusciculu coram dno. ut acceptabilis sit pro uobis. Abte
ra autem die sabbati. scificabit illum. Numerabitis ergo ab ipso
die in quo obtulistis manipulos primiciarum septem ebdomadas
plenas usq. ad alteram diem explecionis ebdomade septime. & si
offeratis sacrificium nouum dno ex omib. habitaculis uris. Panes
primiciarum duos de duabus decimis simile. quos eleuabit sacer
dos coram dno. Et uocabitis hunc diem celeberrimum. atq. festissimu.
in quo opus seruile. non facietis in eo. Legitimum semper num
eris uobis. in cunctis habitaculis & generationibus uris. **At** dnt
on ps. **At** Sps dni replent. **GR** Propter nr aspice de. **Dne** de uirgum. **ORACIO**

qui ad animarum me delicta ieiunii deuotione castigat corpora
p. p. p. concede nobis propicius. & mente & corpore san
tissime placatos. p. **LEC LIBRI DEUTERIO HOMINIS.**

Haec dicit dnt. Dixit dns ad moysen. Audi ista. que ego p. p. p.

4

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Frag. Znl. 3'

esse ulla comparatur. quæ
in omnia singularis. Elec
ta uirgini. iam quæ de se
mine abraham ac de radice
uisse p. pphetica uoces & p
mystica signa promisse. de
nunciatur ab archangelo
sine dampno pudoris. Bra
ta fecunditas. sacra uirgi
nitatē. nec conceptu uiola
tura nec partu; superuen
ti quippe in ea spū scō. &
altissimi ob umbrato uir
tute in cōmutabile dī uir
de inamēnato corpore
tū sibi humanæ carnis

homine ueneremus in uer
bo. Nā si qd̄ ap̄ls ait qui ad
heret dñō unus sp̄c ē. quan
to magis uirbū caro factū
unus est xp̄c. ubi nichil est
alterius nature. qd̄ non sit
utriusq. Non ergo infir
mur in consilio dī. qd̄ nos
& innocentē reformat
& uirg. nec quia in saluatq
re nrō manifeste agnosci
mus gemina signa nature.
aut in glā dī de uirginitate
carnis. aut in humilitate
hōis. Et si manifestum
dubitamus. Idem in sua

X

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Frag. 8. 8^r

omni plenitudo divinitatis corporaliter, et estis in illo repleti. Totum igitur corpus implet tota divinitas et sicut ... foecunditatis annos. sterilis Sara concepit. Iacob dilectus est a domino antequam ... ~~enxi~~ enixa est ut ... clara esset Zacharias sac...

Leo Nagus, Tractatus septem + conjugata, ed.
Cl. 1657 tract. ^{c. 3-5} 30v lines 62 - 92 (A. Chavane)
CC 138 (1973) S. 154 f. 61 - 83
S. 155
S. 156 f. 91 - 98, 105 - 113

zumal im Hinblick auf den Neubau im e
wäre bereit, ihm eine Entschuldigung zu s

In meinen Aufzeichnungen finde
Landesbibliothek Karlsruhe. Das wundert
hätte dort alle Stücke aus dem 10. und
Umständen hätte ich eigentlich irgendein
nächsten Tagen in unserer Handschriften
dann gegebenenfalls einen Mikrofilm von de

In dem beiliegenden Theophanu-B

Ich hoffe sehr, daß Sie im nächsten

Einstweilen alle gu

prophete. demiguitantibus. et impie ex
eis uentura prae-dixerant. Maxime
etiam numerum definiuit annorum.)
Craus. mitilenaeus. Alius e septem sapi
perhibetur. et quinque caeteros qui ut septem
Ihalen. quem supra commemorauimus
adduntur. eotempore fuisse scribit euse
us di. populus in babilonia tenebatur.)
lon. athemiensis. Chylon. Lacedaemonius
chorinthius. Cleobolus. Lidius. Bias pri
nes in septem. appellati sunt sapientes
eologos claruerunt. quia genere uitae
abili. praestabant hominibus ceteris.
nulla praecepta sententiarum breuita
it. nihil autem monimentorum quod
posteris reliquerunt. nisi quod solon.
perhibetur. dedisse perhibetur. Ithales
eorum doctum libris reliquit.)
Ithales tempore. et anaximander.
et xenophanes physici claruerunt.
prae excoceperunt. appellari philosophi.)
il. cyrus rex persarum qui etiam chal
is. imperabat. relaxata aliquanta
aeorum. quinquaginta milia hominum
candum templum regredi fecit. Aquibus
recepta fundamenta et alta re construc
antibus autem hostibus.) equaqua pro

nobis. Item dicit dñs. Et deus meus induit et non est timor
 eius. Quia dicitur omnia in manu sua. Et dicitur in
 iacob pater suo. Et isti dilecti suo. Post hec interra. iussus est
 tecum hominibus conuersatus est. Hoc testimonium quidam non
 heremias sed scriba eius attribuerunt qui uocabatur baruch.
 Sed heremias celebratus habetur. Rursum idem ppha de ipso.
 Ecce inquit dies ueniunt dicit dñs. Et suscitabo dauid germen ius-
 tum et regnabit rex et sapiens erit et faciet iudicium et iusticiam
 interra. In diebus illis saluabitur iudas et isrl. habitabit cor-
 fidenter. Et hoc est nomen quod uocabunt eum dñs iustus noster.
 De uocatione ^{etiam} gentium. que fuerat futura et eam nunc impleta
 cernimus. Sic locutus est dñs dñs meus et refugium meum.
 In die malorum ad te gressu uenient. Ab extremo terre et dicent uere
 mendacia coluerunt patres nri simulacra et non est in illis utilitas;
 qui uero non erant eum agniti iudei a quib; eum et occidit
 oportebat. Sic idem ppha significat gra ue cor per omnia et homo
 est et quis agnoscat eum etiam illud quod in libro septimo decimo po-
 suit de testamento nouo. cuius est mediator xps. ipse quippe hie-
 mias ait. Ecce inquit dies ueniunt dicit dñs et consumbo sup do-
 mum iacob testamentum nouum et cetera que ibi leguntur.
 Sophonyae aut ppha. quicū heremia pphetabat haec predicta
 de xpo inter ipponā. Expecta tunc dicit dñs in die resurrectionis
 meae in futurū gaudiū meū ut congregem gē et colligam
 regna; et iterū; horribilis inquit dñs super eos et exterminabit om̃s deos
 terre et adorabit eū uir de loco suo om̃s in sole gentiū. Et paulo post
 tunc inquit transuertā in populos linguā et ppiet̃es eius. Ut inuocem
 om̃s nomen dñi et seruiant ei subiugo uno. A sinibus fluminū
 et ethiopiae. Afferent hostias. mihi; in illo die. confun-

Fragm.

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Fasz. lat. 15^r

reliquiae. de quibus alibi prophetauit. Quod apostolus etiam
 com memorat. sicut et numerus filiorum israel sicut harena
 maris. reliquiae saluentur. Hic quippe in christum illius generis
 reliquiae crediderunt, xxxiii. In ipsa porro babiloniae
 captiuitate prius prophetauerunt. Daniel et iheremias. Alii
 scilicet duo ex prophetis maioribus. quorum daniel etiam tempus
 quouenturus fuerat christus. Atque passurus numero definuit an
 norum. Quod longum est computando monstrare. Et ab eis
 facta uisus est angelus. De potestate uero eius et ecclesia sic locutus est.
 Videbam inquit in uisum deus. Et ecce cum nubibus caeli ut filius
 hominis ueniens erat. Et usque ad uetus tum dierum peruenit.
 Et in conspectu eius praetulerunt ei. et ipsi datus est principatus. et
 honor et regnum. Et omnis populi tribus linguae ipsi seruiunt. Po
 testas eius potestas perpetua quae non transibit. Et regnum eius non corrū
 pet. Hic iheremias more prophetae dauid christum significans. Quia
 carne dauid semine assumpsit. Propter quam formam serui quasi factus est
 homo etiam seruus didicit id est filius. sic enim prophetaando pronunciat ex
 sona patris. Et suscitabo inquit suppeccatorem ex pastorem unum. qui pascat
 ex seruum meum dauid. et ipse pascet ex. et ipse erit in pastorem. Ego autem dominus ero
 eis inquit. Et seruus meus dauid princeps in medio eorum. Ego dominus locutus sum. Et alio
 loco et rex inquit unus erit omnibus imperans. et non erunt ultra
 duae gentes. Et diuidentur amplius in duos regna. Neque
 polluent ultra in idolis suis. Et abominationibus suis. et in cunctis
 iniquitatibus suis. Et saluos eos faciam de universis sedibus suis.
 In quibus peccauerunt. Et mandabo eos. Verunt mihi populus. Ego
 ero eis deus. Et seruus meus dauid rex super eos. et pastor unum omnium eorum.

xxxv. Restant tres minores prophetae. Qui prophetauerunt in fine.

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Fey. dat. 15 ✓

in iudaea terra duabus illis tribus que
uo cabantur. Sedemque regi habebant.
Mortuum romulum cum et ipse non comp.
Quod et uulgo notissimum est retulere non
usque adeo fieri iam desierat. Nec pos-
ulanda. Non errando. Factum est. tempo-
ut cicero magnis romuli laudibus tribuat
rudibus et indoctis. Temporibus quando
fallebantur. Sed iam expoliis et erudi-
tis hos honores. Quamuis nondum effor-
lauerat. philosophorum subtilis et acuta.
Sed etiam si posteriora tempora deos homin-
non instituerunt. Tamen ab antiquis insti-
ut deos et habere non desierunt. Quin et
eris quae ueteres non habebant. Auxerunt
impie. superstitionis inlecebram. Id effe-
dis in eorum corde daemonibus per fallacia
cula decipientibus ut fabulosa et crimin-
iam urbaniores saeculo non fingeantur per
in eorumdem falsorum nominum obsequium
rentur. Regnauit deinde numa post ro-
illam ciuitatem putauerit deorum profect
numerasitate munendam. in eandem
rimortuus ipse non meruit. Iamquam ita
lum multitudine numinum consipasse ut
perire non possit. Hoc regnante romae
initio regni mansisse. A quo impio rege pro-

et escam, Defecerunt absca boues et non su
or esepibus boues, Vidit eam gentem quæ xpm
ra libertatem copiarum spiritualium per di
spor terrenam fecunditatem more prophe
tæ. It quia iram dñi talem propterea passa est
ignorans dñi iusticiam suam uoluit constituere
Ego autem inquit in dño exultabo gaude
tur meo, Dñs dñs meus uirtus mea statuit
inconsummationem super excelsa inponet
in cantico eius. Illoscili et cantico de quo
in dicuntur in psalmo, Statuit supra petram
pedes meos et inmisit in os meum can
ticum dñi, Ipse ergo uincit in cantico dñi
et laude non sua. Ut quigloriatur in dño glo
riam aut mihi uidentur qdā codices habere. Gau
dium eo quā hi uolentes id latine ponere nomen
dñi hoc amicus et dulcius nominare, XXXIIII.
Iam maioribus sicut ysais. nō de minoribus sicut ceteri
et nō nulla iam posui, Propheciæ aut regnante
apud romanos Ancomar cia. Jam p̄p̄m quante
et ceteris, Itendit aut p̄phetiā usq. ad quinta mē
sicut in eis litteris inuenimus, Sophocles
notat, Adiungitur et, Iam et ipse in diebus
se sedicit sed quousque non dicit, Prophe
cia et, Iam solum anam et ci uerum.

Jena
lib.

Fragm.
lat. 16

et quanto quo expulsi etiam ipsi regum faciem dominum
etione liberi esse ceperunt; xxv. Isque ad hoc tem
pus prophetas habuit populus isrl. quicunque multifuerunt pau
corum. et apud iudeos et apud grecos canonica scripta retinen
tur. de quibus sine aliqua positurum esse promissi. in hoc libro
cum clauderem superiorem. quoddam iudeo esse faciendum
et per ora igitur eorum ut possimus ad iherosolimam in antea
paululum recurramus; In capite libri. osee prophete. qui
primus in duodecim ponitur. ita scriptum est. uerbum dñi qd
factum est. a dñs in diebus ozie et ioachim. et a chaz
et ezechiae regum iuda; Amos quoq; diebus ^{reus} oziae
propheta se scribit; Addit etiam hieroboam regem isrl
qui per eosdem dies fuit; Hic non isaias. filius amos. siue supra
dicti prophete. siue quod magis perhibetur. alterius
quingon propheta. eodem nomine. uocabatur. Hosdem reges
quatuor. quos posuit. osee. in capite libri sui posuit. quoru
diebus propheta se se prae loquitur; Micheas etiam eadem
oziae prophetae. commemorat tempora; Post dies oziae
nam res qui secuntur. reges nominat. quos et osee nominat
uit. ioachim et a chaz. et ezechiam; Hic sunt quos eodem tempore
simul propheta se ex eorum litteris inueniunt; Hic adiungit
ionam eodem oziae rege regnante. et iocel cum iam regnaret. ioa
cham quid esset oziae seditionum prophetarum uero tempora. in
chronicis non in eorum litteris reuimus inuenire. qm defuit dieb.
eius; Tendantur aut hi dies a rege latiora per illius superu.

Fragu. lat. 1

L

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Frag. lat. 11^r

te uenturus. in quo implerent illa pmissa oracula prophetarum. non
lū loquencium uerū etiam scribentium. in tantae rei futurae testimonium.
soluerent. Cū enim prophetae nūquā fere defuissent populo isrl. ex quo
ibi reges ceperunt. in sū tantū modo eorū fuere non gentium. Quando
autē scriptura manifestius prophetica condebat quę gentib. quandoq.
pdesset. tunc oportebat inciperet quando condebat. haec ciuitas
que gentib. imperaret. xxxviii. Osee igitur propheta quanto profundius
q. de loq. tanto operosius penetrat. Sed aliquid in desum dū. et hic ex
nra pessione ponendū. Et erit in loco quo dictū ē isrl. nra populis
uocabunt. Et ipsi filii diuini hoc testimonium prophetarū. de uocatione
populi gentium q. prius in pte nebat addm. etiam apostoli intellexerūt. Et q.
ipse quoque populus gentium spiritalis ē in filiis abrahae. haec hoc recte
dicit isrl. ppter exseq. et dicit et congregabunt filii iuda et filii isrl. in dīpsu.
Et ponent sibi principatū unū. et ascendent a trā. hoc si adhuc uelim.
exponere. eloq. prophetici obtrunde. et sapor. Recolat tamē lapis ille angu
laris. et duopar. ietes unus ex iudeis al. ex gentib. ille nomine filiorū iuda
iste nomine filiorū isrl. eisdē unī principatui suo in dīpsu. inuidentes et ascen
dentes agnoscat a trā. Iste sūnt carnalit. israelitas. qui nunc nolunt credere
in xpm postea credituros. Idē filios eorū nra utiq. isti in sū locū moriendo
transibunt. Idē propheta testat. dicens. qm dieb. multis sedebunt filii isrl. sine
rege sine principe sine sacrificio sine alari. sine sacerdote. sine manifesta
tionib. qui sūnt iudei nunc sic ē iudeos. sed q. iungat audiam. et postea inq.
reuerient filii isrl. et inq. rent dñm dīpsu. et dānt regē suū. Et saepescunt in dño
et in bonis ipsius in nouissimis dieb. nihil ē ista prophetia manifestius cū dānt regē
nomine significatus intelligat xps. q. a factus ē sicut dicit apostolus. ex omne dā

Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Frey. lat. 16 v

tuorum iudiciu ducit. ~~in tenebris~~ In tenebris
uobis in tenebris. Dicite in lumine. In conminatione
Id est comminando humiliabis homines. et in furo
gentes. Quia eos q se exaltat. Vindicando. conlida
salutem populi tui ut saluo facias xpo tuos. In
iniquorum mortem. nihil horum est exponen
tasti uincula usque ad collum. Et bona hic possi
uincula sapientie. ut inciantur pedes in compes
collum in torquem eius. Precidisti in superementis
cula. Excitauit enim bona precidit mala. De q bus ei d
pisti uincula mea. Et hoc in superementis. Id est mira
potentium mouebuntur in ea. In ea scilicet amiratio
morsus suos. Sicut edens pauper absconse. Potentes
iudeoru ueniebant ad dnm facciei et uerba mirati
panem doctrine manducabant absconse ppter me
Sicut eos prodidit euangelium. et inmisisti in mar
turbantes aquas multas. Quenihil sunt alii
populi multi. Non enim alii timore conuer
Alii furore. persequerentur. Nisi hom
rentur. Obseruaui. et expaui uenter me
oracionis labiorum meorum. Et introiit
ossamea. et subtus me turbata est habitus
Intendit in ea que dicebat. et ipsa sua est ora
ritus. Quam propheticę fundebat. et in
cernebat. Turbat enim populi multos
minentes ecce tribulationes continuo qu

et quia non habebant radicem aruerunt. Alia autem ceci-
derunt in spinas et creuerunt spine et suffocauerunt.
Alia uero ceciderunt in terram bonam et dabant
fructum. aliud centesimum. aliud sexagesimum. et aliud
trigesimum. Qui habet aures audiendi. audiat. Et ac-
cedentes discipuli. auerunt ei. Quare in parabolis lo-
queris eis. Qui respondens ait illis. Quia uobis datum est
nosse mysteria regni celorum. illis autem non est datum.
Qui enim habet dabitur ei. et habundabit. qui autem non ha-
bet. et quod habet auferetur ab eo.
deo in parabolis loquor eis. quia uidentes. uident et
audientes non audiunt neque intellegunt. Et ad im-
pletur in eis prophetia esaię dicens. Auditum audietis
et non intellegitis. et uidentes uidebatis et non uide-
batis. Incrassatum est cor populi huius. et auribus graui-
ter audierunt. et oculos suos cluserunt. nequando
uideant oculis. et auribus audiant. et corde intelle-
gant. et conuertantur. et sanem eos.
Et ait illis. Beati oculi. qui uident. et aures ure que
audiunt. Amen quia propter hoc uobis. quia multi pro-
phete et iusti cupierunt uidere que uos uidetis.
et non uiderunt. Et audire que auditis. et non audie-
runt.
Ois ergo audite parabolas semper. Omnis qui audit
uerbum regni. et non intellegit. uenit malus. et in-

terit. auditus. perditur super terram. Et nolite timere eos
qui occidunt corpus. animam autem non possunt occidere.
Sed potius cum timere. qui potest et animam. et corpus per-
dere in gehennam. Nonne duo passeret asse ueniente. et u-
nus ex illis non caderet super terram sine patre uro. Vni autem
et capillus. et guttus. omnes numerati sunt. Nolite ergo tim-
re. multis passeribus meliores estis uos. Omnis ergo qui
confitebitur me coram hominibus. confitebor et ego coram
patre meo qui est in celis.

Qui autem negauerit me coram hominibus. negabo. et ego eum
coram patre meo qui est in celis.

Nolite arbitrami quia uenerim mittere pacem in terram. Non
ueni pacem mittere. sed gladium.

Veni enim separare hominem aduersus patrem suum et filium ad-
uersus matrem suam. et nurum aduersus socrum suam. et inimi-
ci hominis domestici eius.

Qui amat patrem aut matrem plusquam me non me dignus est.
Et qui amat filium aut filiam super me non est me dignus. Et
qui non accipit crucem suam et sequitur me. non est dignus.

Qui inuenit animam suam perdet illam. Et qui perdidit animam
suam propter me inueniet eam.

Qui recipit uos. me recipit. Et qui me recipit. recipit eum
qui me misit.

Qui recipit prophetam in nomine prophete. mercedem prophete
accipiet. Et qui recipit iustum in nomine iusti. mercedem
iusti accipiet.

3

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Freyer. lat. 125

quicūq. potum dederit uni ex minimis istis aque fr-
gide tantū in nomine discipuli. Amen dico uobis non
perdet mercedem suam. / corū
et factum ē cū consummasset ihs p̄cipiens duodecī discipu-
lis suis. Transiit in de ut docerē & p̄dicarē in ciuitatib.
Iohannes autē cū audisset in uinculis opera xpī. Mittens
duos de discipulis suis ait illi. Tu es qui uenturus es an alui
expectamus. Et respondens ihs ait illis. Euntēs renuncia-
te iohanni quē audistis. et uidistis. Ecce uident. claudi
ambulant. Lepsi mundantur. Surdi audiunt. mortui
resurgunt. pauperes euangelizantur. Et beatus ē qui n̄
fuerit scandalizatus in me. Illis autē abeuntib. cepit ihs dice-
re ad turbas de iohanne. Quid existis in desertū uidere
arundinē uento agitatam. sed quid existis uidere homi-
nē mollibus uestitū. Ecce qui mollib. uestiuntur. in domi-
bus regum sunt. Sed qui existis uidere pphetā. Etiam
dico uobis. et plusquam pphetam.

Hic est enī. de quo scriptū ē. Ecce mitto angelū meū ante
faciem tuā. qui p̄parabit uiam tuā ante te. / illo

Amen dico uobis non surrex̄ internatus mulierū maior io-
hanne baptista. Qui autē minor ē in regno celō. maior ē

Adiebus autē iohannis baptiste. usq. nunc regnū celorum
uim patitur & uolenti rapiunt illud.

Omnis enī pphete. et lex usq. ad iohannē pphetauerunt.
et si uultis recipere ipse ē helias qui uenturus ē. Qui
habet aures audiendi audiat.

cū generatione ista. et cōdempnabit eam. ~~et~~ uenit
bus terre audire sapientiā salomonis. Et ecce plusquam
salomon hic.

Cū autē immundus sp̄s exierit ab homine. ambulat plocū
arida. querens requiem et non inuenit. Tunc dicit.
Reuertar in domū meā unde exiui. Et ueniens. in-
uenit uacantē scopis mundatā et ornātā. Tunc uadit
et assumit septē alios sp̄s seculi. requiescit. et ingres-
si habitant ibi. Et sunt nouissima hominis illius p̄-
senti prioribus. Sic erit et generatio huic pessime.

Adhuc eo loquente ad turbas. ecce mater eius et fratres
stabant foris querentes loqui ei. Dixit autē ei quidā. Ec-
ce mater tua et fr̄s tui foris stant. querentes te. An ille
respondens dicenti sibi ait. Quē est mater mea et qui
sunt fr̄s mei. Et extendens manū in discipulos suos.
dixit. Hec mater mea et fratres mei. Quicūq. enim fe-
cerit uoluntatē patris mei qui in celis est. isle meus &
frater. et soror. & mater est.

In illo die exiens ihs de domo. sedebat secus mare. Et
congregate sunt ad eum turbe multe. ita ut in nau-
culā ascendens sederet. Et omnis turba stabat in litore.
et locutus ē eis multa in parabolis dicens. Ecce exiit
qui seminat seminare. Et dū seminat quedā cecide-
runt secus uiam. et uenerunt uolueres et comederunt
ea. Alia autē ceciderunt in petrosa ubi non habebant
terrā multā. et continuo exorte sunt. quia non ha-

Jena u.B.
Fragm. lat. 19

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

M

Freyer. 1. 1. 19 v

Hinc est & illud. apostolis spe gaudentes in tribulatione patientes
 quod aut idem doctor quicūq; uolunt in xpō pie uiuere & persequi
 nullis putandum est deesse posse tēporibus. quia & cum ma-
 nifeste uiuentib; uidet. eē tranquillitas & reuerentia plurimūq;
 affert maxime infirmis in tam desunt immo multūq; in tē-
 uentiū suis p̄dictis morib; cruciant. qm̄ p̄ eos blasphematur
 catholicū nom̄. Quod quanto est carius eis qui uolunt pie
 & magis dolent. qd̄ p̄ malos in tēpos positos sit ut in quā pio-
 rant diligat; ipsi quoq; heretici qm̄ cogitant habere no-
 xpiana & scripturas & p̄fessionē magnū dolorē faciunt
 quia & multi uolentes esse xpiani p̄ tē eoz dissensiones
 & multa maledici & iā in his ueniunt materiā blasphem-
 nom̄ quia & ipsi quoquo modo xpiani appellant; his atq;
 uis moribus & errorib; hominū p̄secutionē patiunt. qui
 uiuere. & iā nullo infestante neq; uexante corpus ill-
 pe hanc p̄secutionē. n̄ in corporib; sed in cordib; unde illa
 multitudinē dolorū meorū in corde meo; n̄ enī ait in cor-
 pus qm̄ cogitant immutabilia diuina p̄missa. & qd̄ ait
 qui sunt ei quos enī p̄sciuit & p̄destinauit conformes in
 Exeipire nullus potest ideo sequit in illo psalmo cōsolatio
 uert animā meā; Dolor autē ipse qui fit in cordib; pioz qd̄
 res xpianorū malorū siue falsorū p̄dest dolentib; qm̄ decet
 quia eos perire nolunt. nec impedire aliorū salutē; Deniq;
 nes fiunt & iā de correptionib; eoz qd̄ pioz animas tanta
 fundunt quantis dolorib; de sua p̄ditione cruciauerant
 in his dieb; malis n̄ solū a tēpore corporalis p̄sentie xpī & a
 ab ipso abel. quē primū iustū ipsius fr̄ occidit. & deinceps u-
 sin in p̄sentatione mundi.

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Fragen - dat. 2015

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Ms. G.B.f. 32 (A) v

1701. 1552

[illegible]

fotat colligat et zarnia
 et aduocat simul & summa.
 dicit locum p[er]uacit[er] &
 monit[ur] ne cito compuat
 mus s[ed] quia s[ed] potest
 ut ille qui hodie inque
 de p[er]uacit[er] & dogmat[ur].
 et s[ed] s[ed] p[er]uacit[ur]. & defende
 se in om[ni]bus. Illud
 quicquid s[ed] p[er]uacit[ur]. s[ed] p[er]uacit[ur]
 uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur] usq[ue] ad mes
 se. Illi p[er]uacit[ur] esse &
 ap[er]tum. Quis est modus
 de medio up[er] & ne quaquar
 s[ed] p[er]uacit[ur] h[ab]itanda cu[m] his
 qui s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur]
 & s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur].
 S[ed] p[er]uacit[ur] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur].
 usq[ue] ad mes[se] & s[ed] p[er]uacit[ur] &
 p[er]uacit[ur] quom[od]o s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed]
 quom[od]o de medio up[er] &
 n[on] a[ut]em cu[m] & s[ed] p[er]uacit[ur] quod
 s[ed] p[er]uacit[ur] l[oc]um. q[ui]n
 dicitur & s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur]
 mus uacit[ur] ad s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur]
 de s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur]
 n[on] a[ut]em nulla. & s[ed] p[er]uacit[ur]
 dicitur & s[ed] p[er]uacit[ur]. P[er]uacit[ur]

s[ed] p[er]uacit[ur]. s[ed] de ludiciu[m] &
 minu[m] s[ed] p[er]uacit[ur]. Ut cu[m]
 dies ludiciu[m] ueniet. ille n[on]
 suspitione & minis. s[ed]
 manifestu[m] s[ed] p[er]uacit[ur] de s[ed]
 tum etia[m] s[ed] p[er]uacit[ur]. Quod
 & s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur]
 culos ignib[us] & s[ed] p[er]uacit[ur]. & s[ed] p[er]uacit[ur]
 & s[ed] p[er]uacit[ur] in o[mn]ib[us].
 manifestu[m] & s[ed] p[er]uacit[ur] quos
 & s[ed] p[er]uacit[ur] g[e]henn[is] ignib[us]
 & s[ed] p[er]uacit[ur]. S[ed] p[er]uacit[ur] uo
 qui appellat[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur].
 o[mn]es. id est mansionib[us] ce
 lestib[us] suscipiendos. Tunc
 l[oc]us fulgebunt sic sol in sy
 no patri[ae] sui. In p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur]
 fulget l[oc]us s[ed] p[er]uacit[ur] co[m]m[un]i ho
 minib[us]. Post consumatio
 ne[m] & s[ed] p[er]uacit[ur]. ip[s]i l[oc]us ful
 gebunt sic sol in sy[n]o pa
 tri[ae] sui. Qui munit & s[ed] p[er]uacit[ur]
 n[on] a[ut]em p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur]
 s[ed] p[er]uacit[ur] amen. & s[ed] p[er]uacit[ur]
 n[on] a[ut]em & s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur]
 n[on] a[ut]em. & s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur]
 & s[ed] p[er]uacit[ur] & s[ed] p[er]uacit[ur] s[ed] p[er]uacit[ur]
 sup[er] illa[m] dicitur. quia si & s[ed] p[er]uacit[ur]

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.
Freitag, 1. 1. 1917.
Sonntag, 1. 1. 1917.

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES

59 QUEEN'S PARK CRESCENT EAST

TORONTO, ONTARIO, CANADA

M5S 2C4

10 October 1994

Prof. Hartmut Hoffmann
Seminar für Mittlere und Neuere Geschichte der Universität
Platz der Göttinger Sieben 5
D - 37073 Göttingen

Dear Prof. Hoffmann:

Thank you very much indeed for your recently arrived letters of 15 August and 29 September. It was kind of you to remember my CLA and Beneventan investigations, and, of course, I am delighted to have this new information.

A new set of 'Addenda to CLA' is in course of preparation by Prof. James John and myself. I hope that you will allow us to include, please, your important discovery of Kleemann 16. I shall write for a reproduction of Kleemann 22 in the expectation that this fragment too is a candidate for inclusion in the new Addenda.

As you can imagine, Prof. Bischoff's legendary generosity was indispensable in assembling material for the previous two sets of Addenda published in Mediaeval Studies 1985 and 1992. I would be most grateful if you could let me know, please, of any more new CLA items which you or other scholars discover. This would be of enormous assistance in our search for new CLA specimens. My colleague Roger Reynolds has told me that you are presently exploring various archives in Germany; I am optimistic that more relevant CLA material will emerge.

I would also appreciate it if you could send me, please, a xerox of your photographs of Jena MS. G. B. f. 32 (1). To judge from the measurements, contents and provenance, this could be, perhaps, a membrum disiectum from the same codex as Jena Fragm. lat. 5? Enclosed is my description of the latter, along with xeroxes of my photographs. Needless to say, I am always looking for new Beneventana, and I will gratefully receive any information in this regard.

With all good wishes and renewed thanks for your generous communications,

Cordially,

Virginia Brown

Hieronymus,

Commentariorum in evangelia

Patkhaem Cl. 558 lb. II

libri IV, ed.

5109 lin. 905

5.111.6.905

D. H. 111 + D. Adriaen, CC 87 (1969) - 111) 94936 lb. II 2. 906-963

JENA

Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek: Fragm. lat.

5. Homiliarium (Hieronymus in Matthaeum IV [24:15-18] + II [13:37-43]). Saec. XII ex. 1 stained and mutilated folio, 310 x 205 (305 x 180) mm., 2 cols., 29 of 30 lines surviving. On the recto is the entry 'Rom 1853' in the hand of Wolfgang Maximilian von Goethe (1820-83), grandson of the poet, who is known to have acquired manuscripts and printed books in Italy. (+ Bernhard Bischoff, Irmgard Kratzsch)

7

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Ms. G.B. f. 32 (1) A

quam. Quod et uos nunc similis forme saluos
fecit baptisma. non carnis depositio for. lum. s.
conscientie bone interrogatio in dñm. per resur.
rectione ihu xpī dñi nrī. qui est in dextera
dei. *1b. g. b. f. 32, 2*

SABBATO. LICI. I. P. L. B. I. D. I. C. I. A. T. I. O. N. I. S.
Aii. Deponentes omnē maliciam & omnem
dolum. & simulationes. et inuidias. & omēs
detractiones. sicut modo geniti infantes.
rationabiles sine dolo lac concupiscite. ut in
eo crescatis in salutē. Si tamen gustastis qm
dulcis est dñs. ad quē accedentes lapidem
uiuum ab hominibus quidē reprobatum. a deo
autē electum & honorificatum. & ipsi tamquā
lapidei. super edificamini domūs spirituales.
sacerdotium scē. offerre spirituales hostias accep
tabiles dō. Propter quod continet scriptura. *pūm*
Eccē ponam in syon lapidē summū. angularem
electum. preciosum. & omēs qui credit in eo. nō
confundetur. Uobis igitur honor credentibus.
nō credentibus autē lapis. quem reprobaucrunt
edificantes. hic factus est in caput anguli. Et
lapis offensionis et petra scandali. his qui

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Ms. G.B. f. 32 (2) r

offendunt in uerbo. nec credunt in quo & positis.
sunt genus electū regale sacerdotum. gens sancta.
populus acquisitionis. ut uirtutes animi uirtutes ei
qui de tenebris uos uocauit. uel mirabile lum
sum. Qui aliquando nō populus. nunc autē popu
lus dei. Qui nō fecit misericordiam. nunc autē misericordiam
consecuti per ih̄m xp̄m. dñm nr̄m.

omne quod natū est ex deo. uincit mundū.
Et hec est uictoria que uincit mundū. fides m̄a.

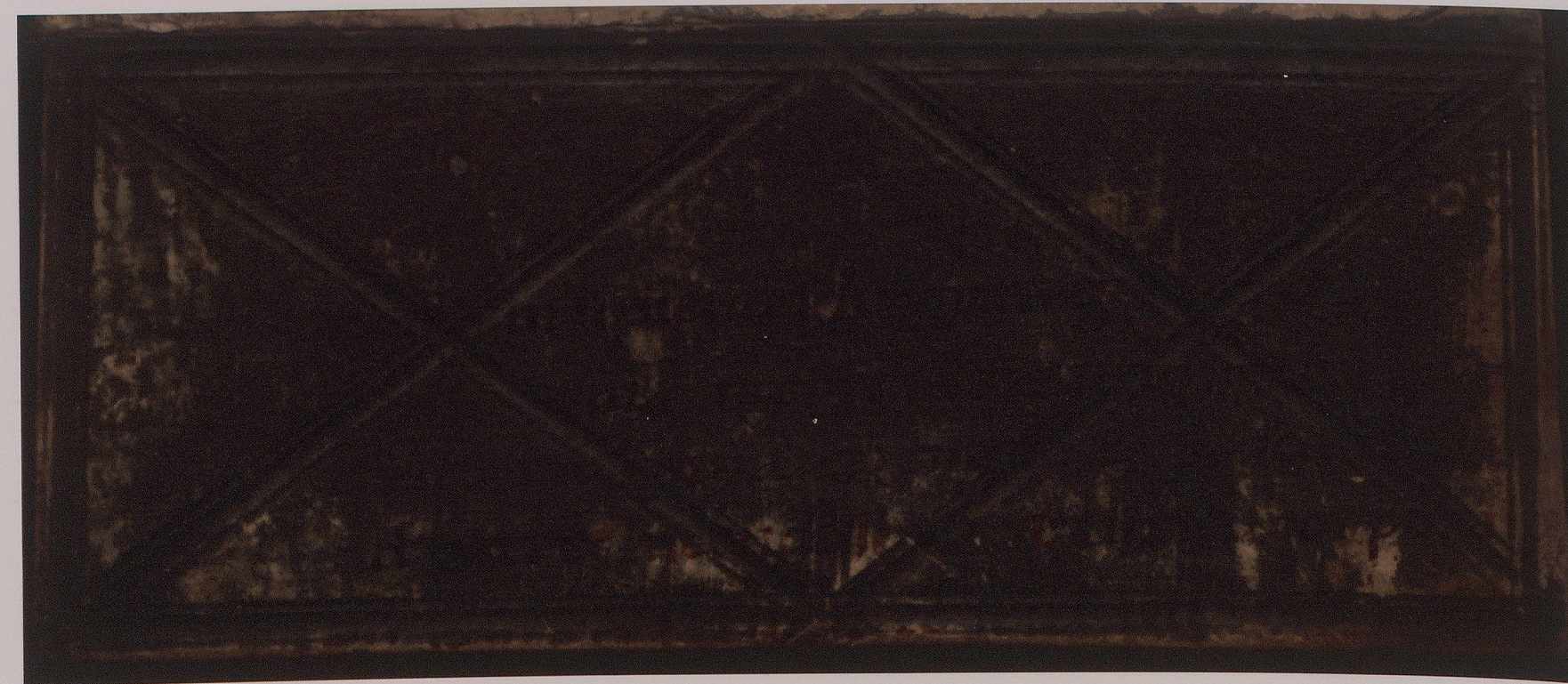
Quis ē autē qui uincit mundū. nūc ē credit qm̄
ih̄c ē filius dī. Hic ē qui uenit per aquā & san
guinē. ih̄c xp̄c. Non per aquā solū. sed in qua
& sanguine. Et sp̄s est qui testificatur. qm̄ xp̄c ē
ueritas. Quia tres sunt qui testimoniū dāt in
tra. sp̄s. aqua & sanguis. Et tres unū sūt. Et
tres sunt qui testimoniū dant in celo. pater. uer
bum. & sp̄s. Et tres unū sunt. Si testimoniū
hominū accipimus. testimoniū dī maius est. qm̄
hoc ē testimoniū dī quod maius ē. quā testi
ficatus est de filio suo. Qui credit uerbum dei.
habet testimoniū dei in se.

sanctus

Thüringer Universitäts- und
Landesbibliothek
Postfach
07740 Jena

Ms. G. B. f. 32 (2) ✓

8Hist-lit-V-71-2a_Einband-hinten_1.tif

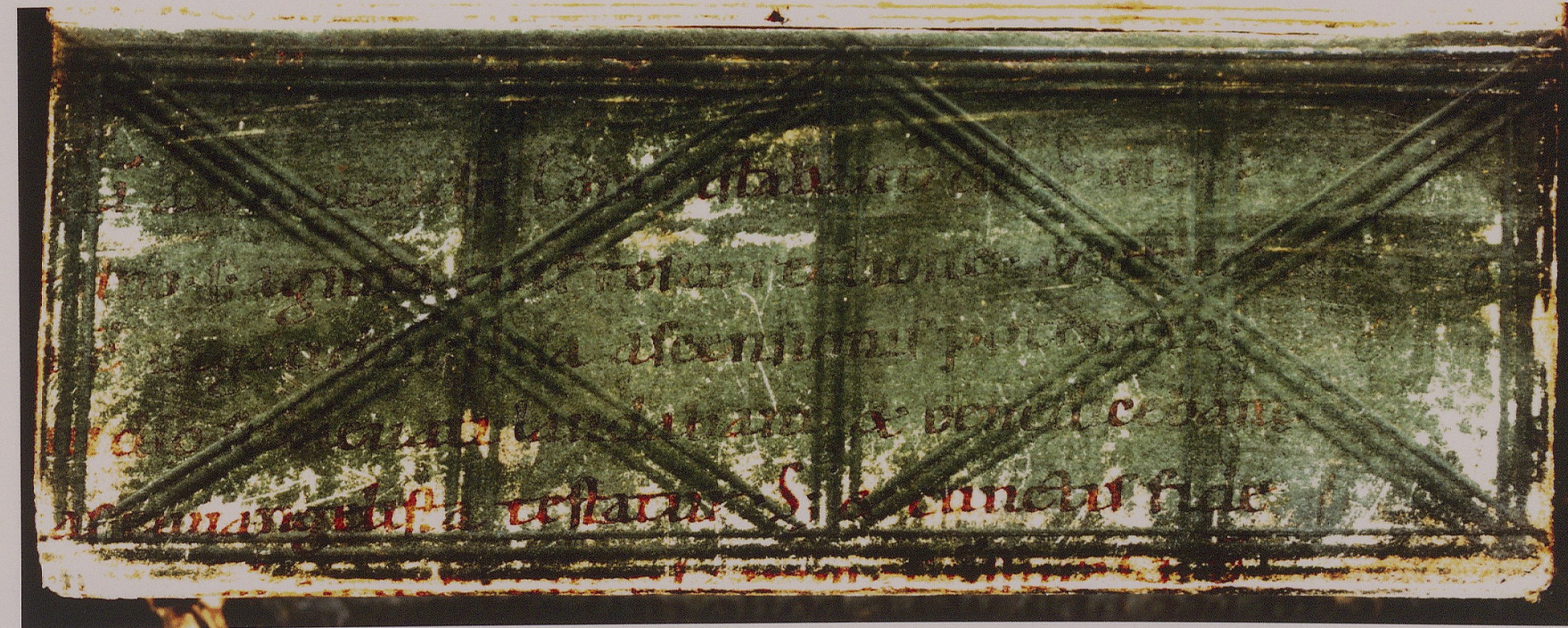

Beda, Horn. 6,
PL 94, 160B

Jena UB.
8 Hist. lit.
V, 71/2a

8Hist-lit-V-71-2b_Einband-vorn_1.tif

Beda, Horn. 5,
PL 94, 155D

Jena, UB
8 Hist. Lit. V.
71/26

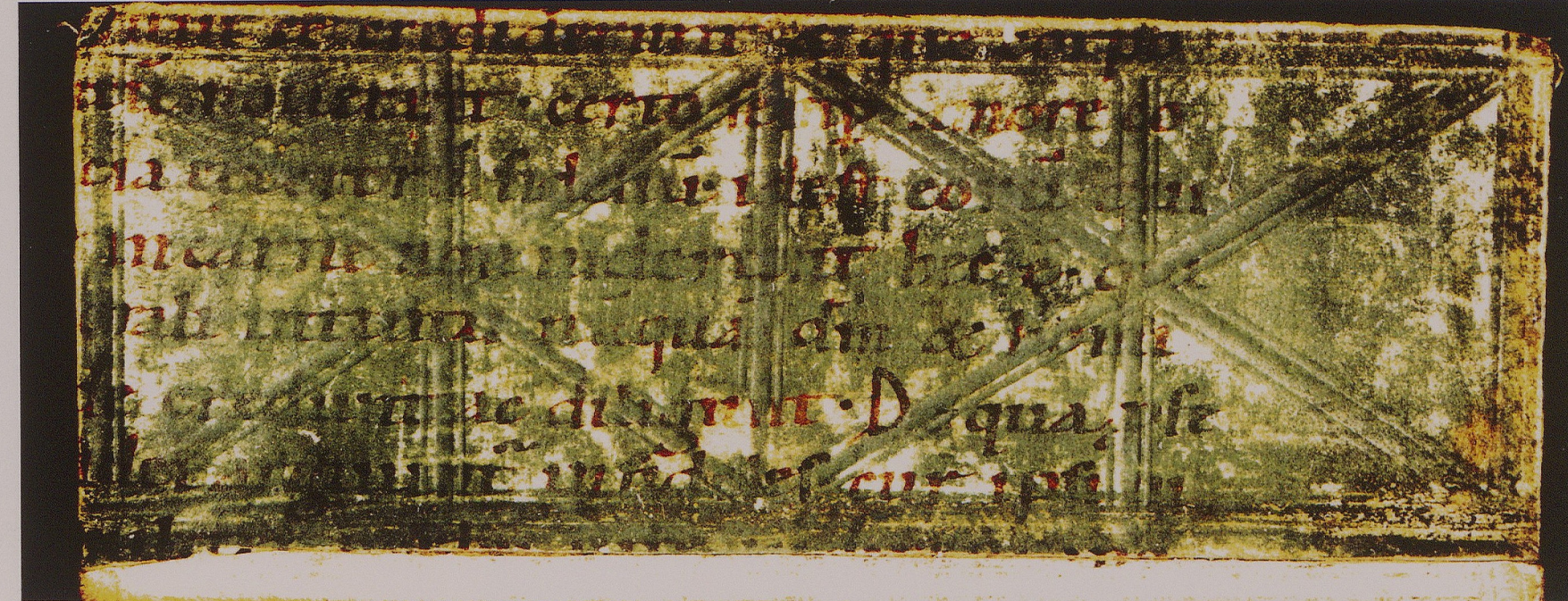
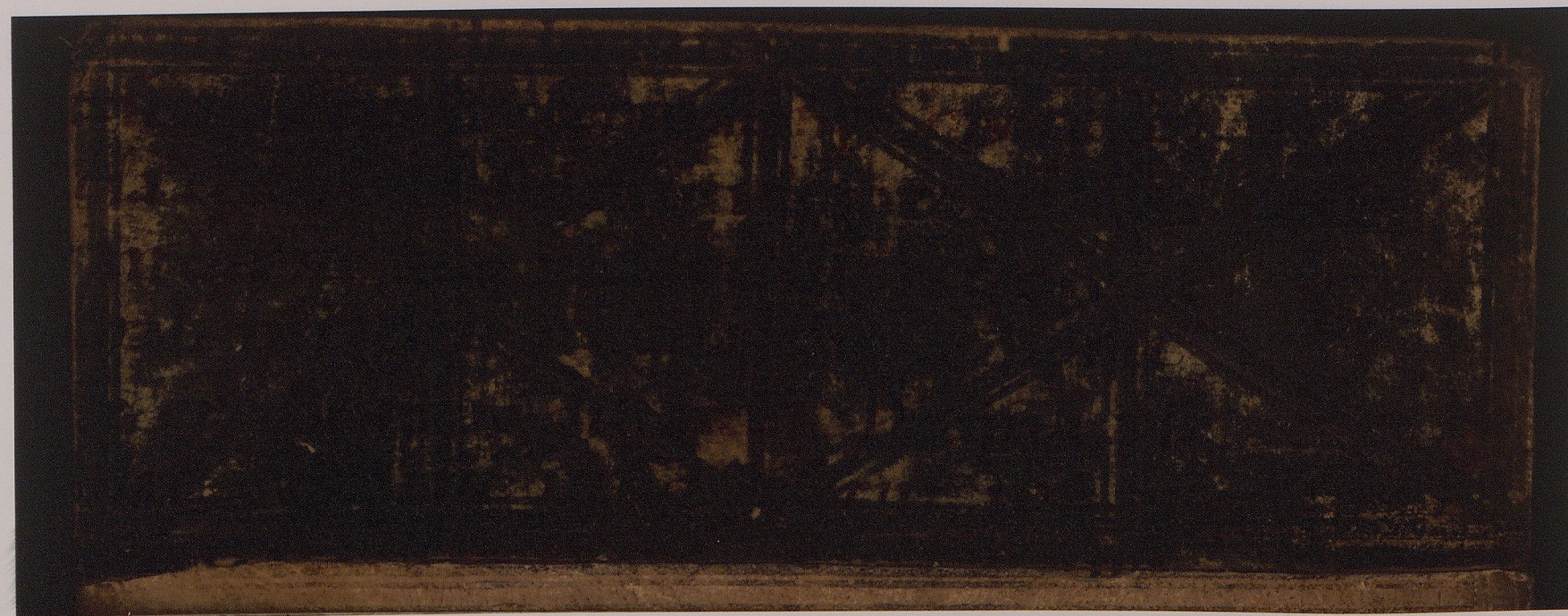
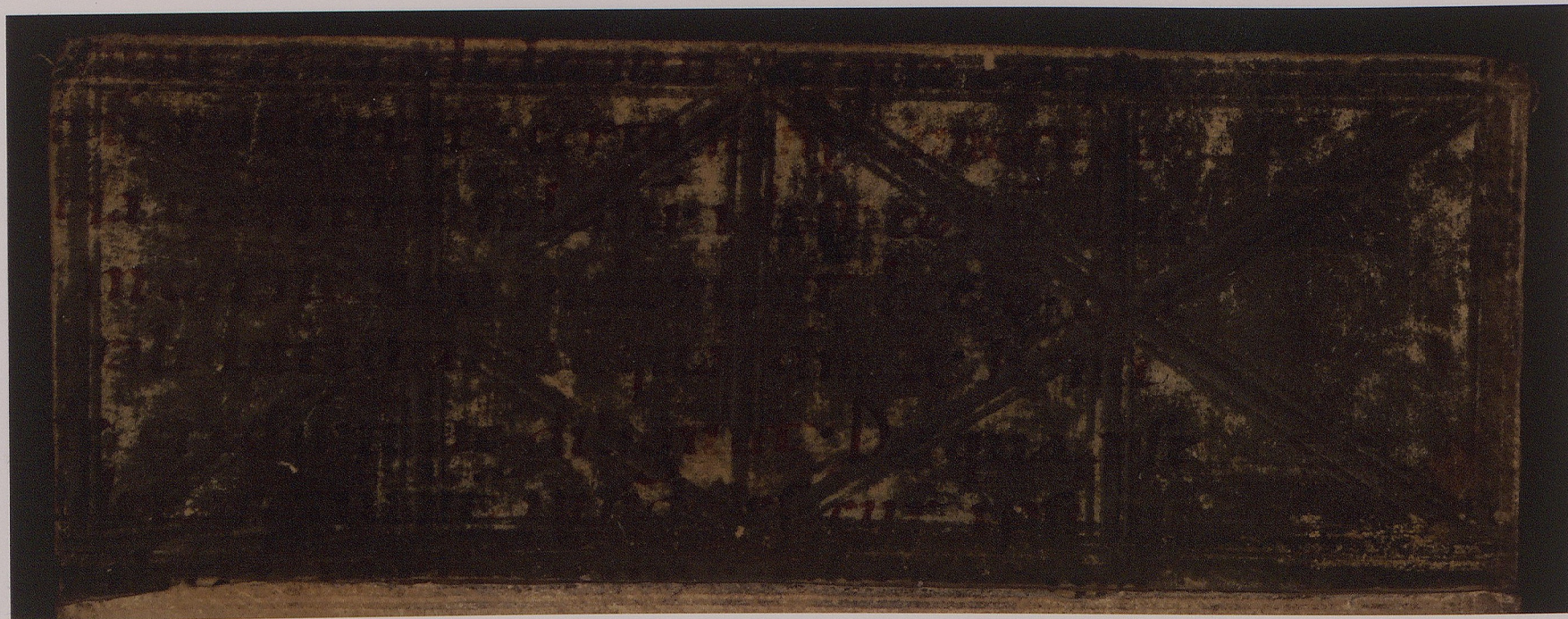

8Hist-lit-V-71-2b_Einband-hinten.tif

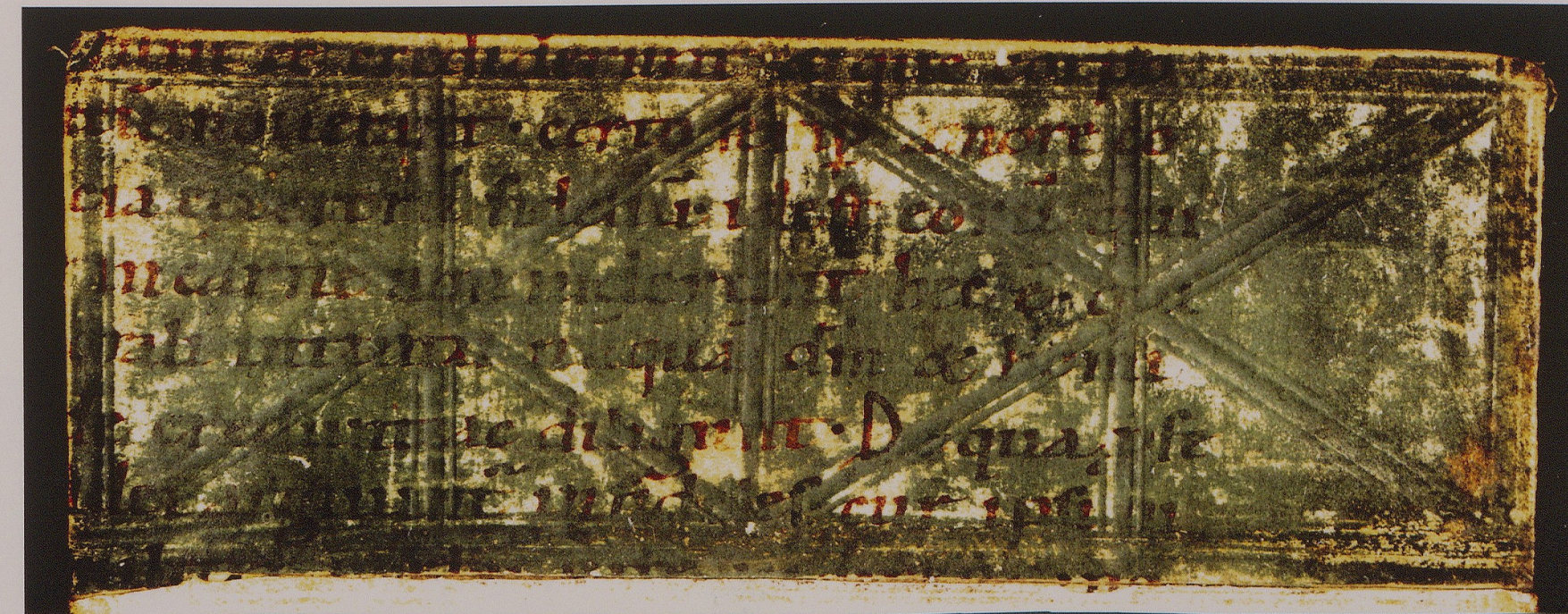
Beda, Hom. 5,
PL 94, 1550-
1561

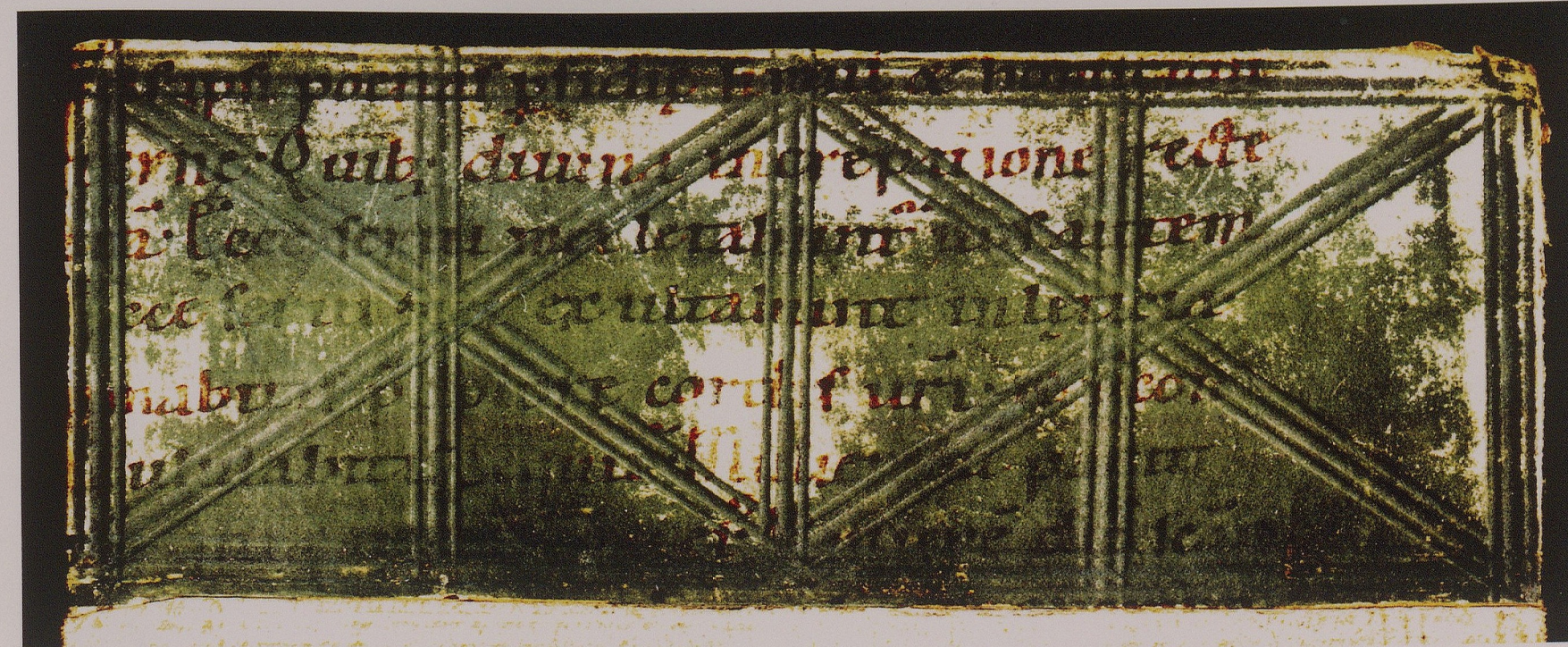
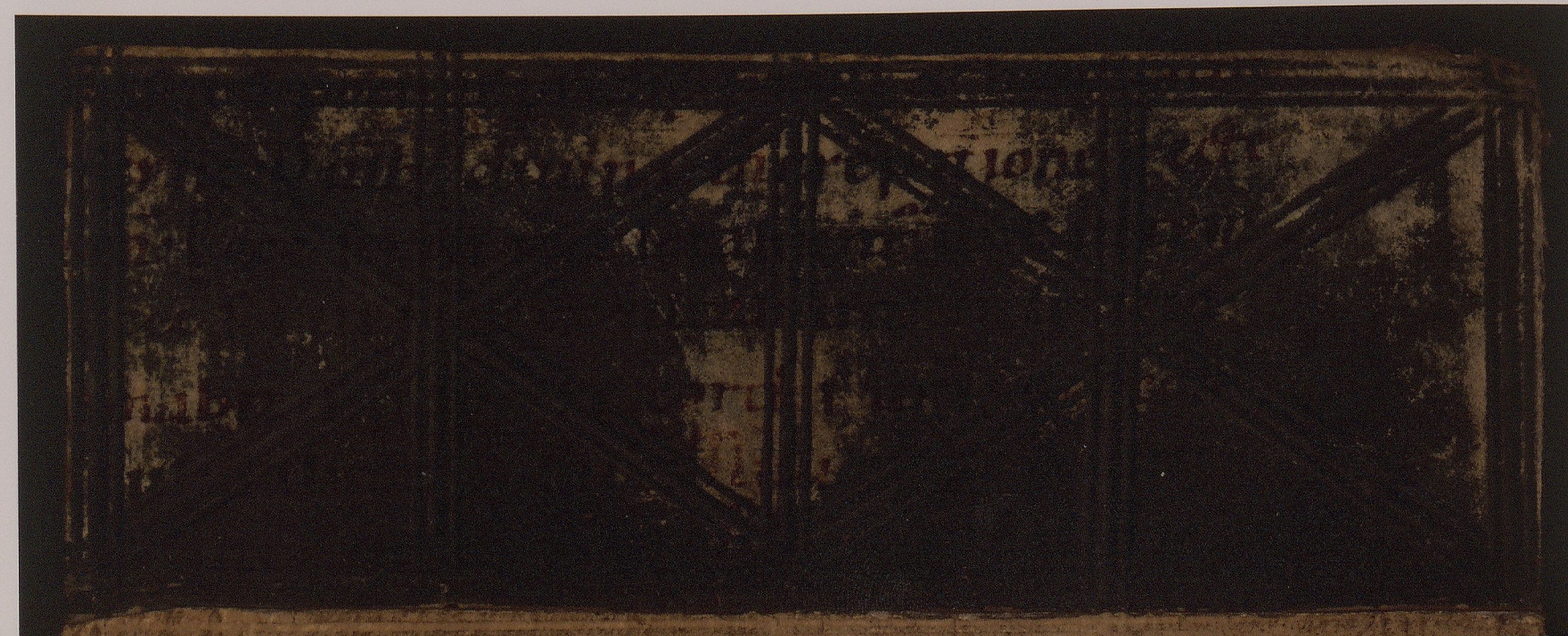
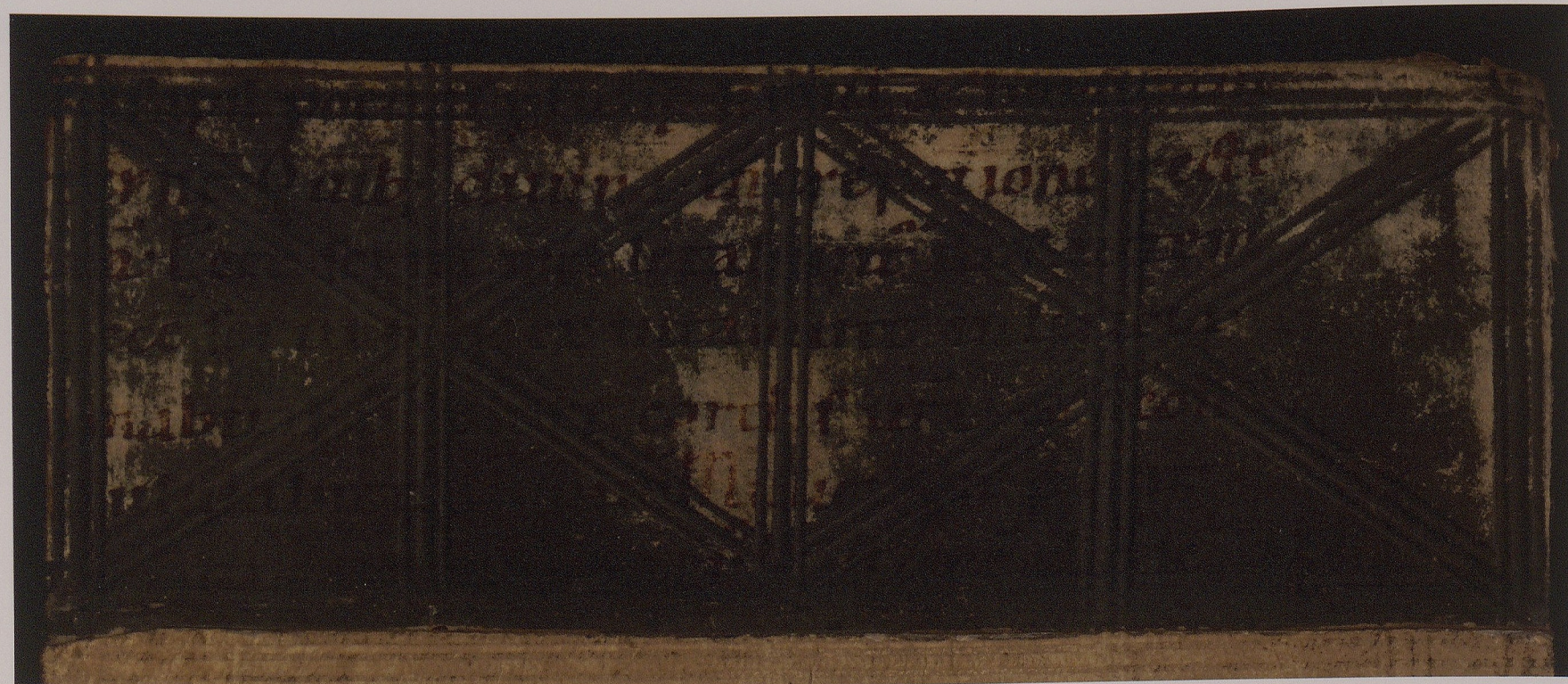
Jena, UB.
8 Hist. Lit. V,
71/26

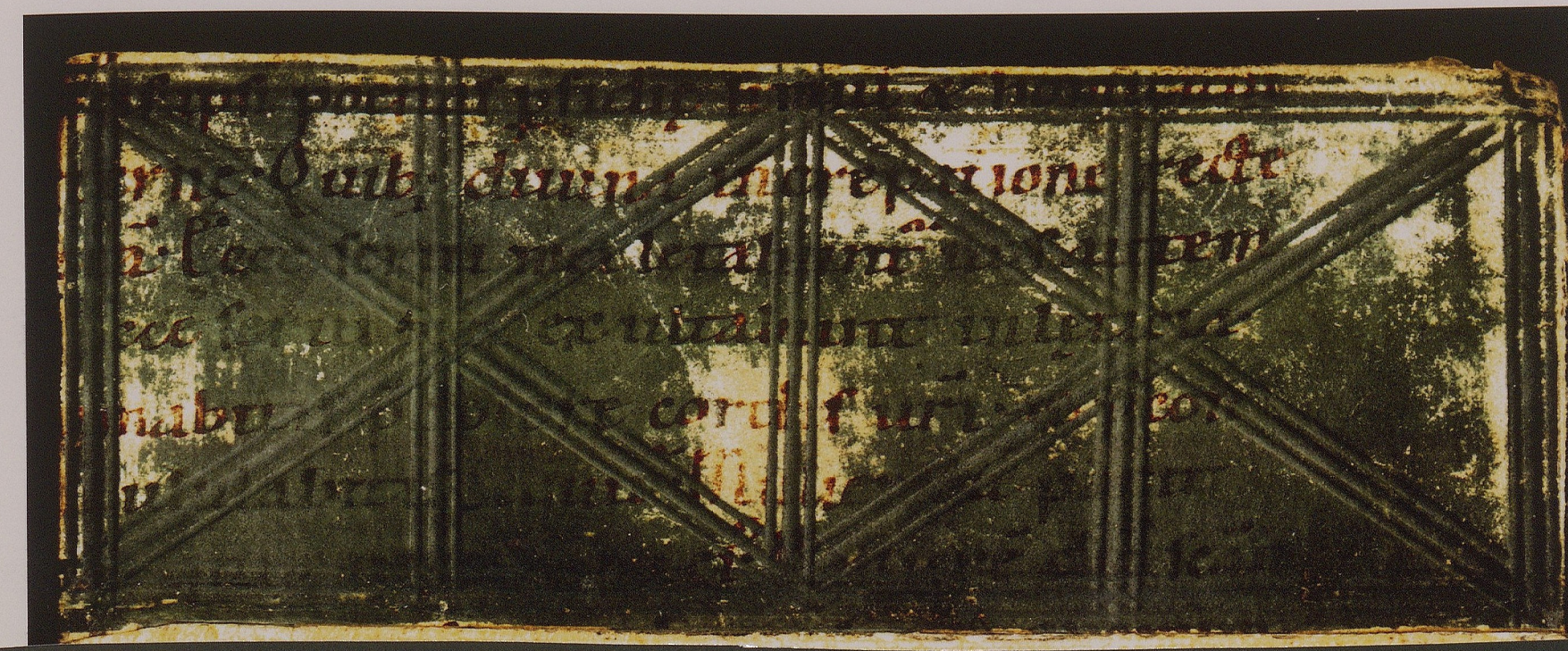
Beda, Hom.
PL 94, 160AB

Jena UB.
8 Hist. Lit.
V, 71/2d

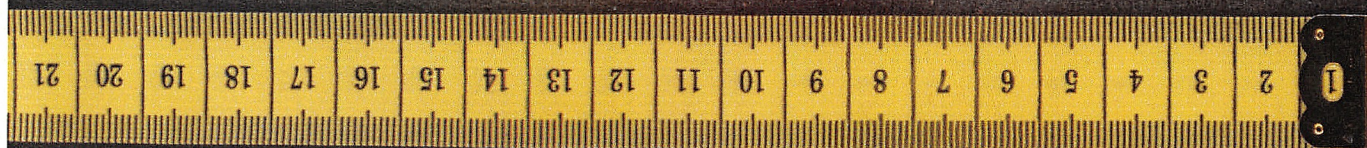
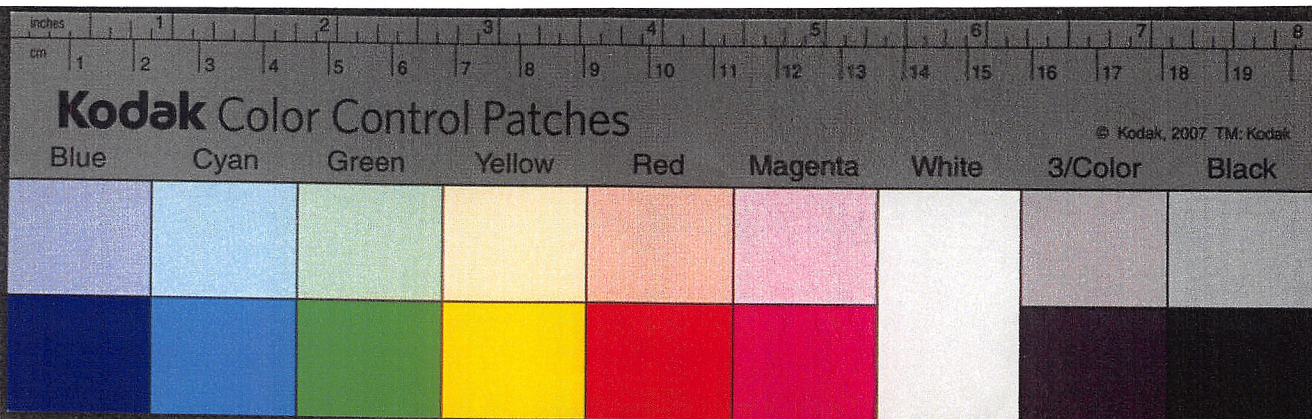

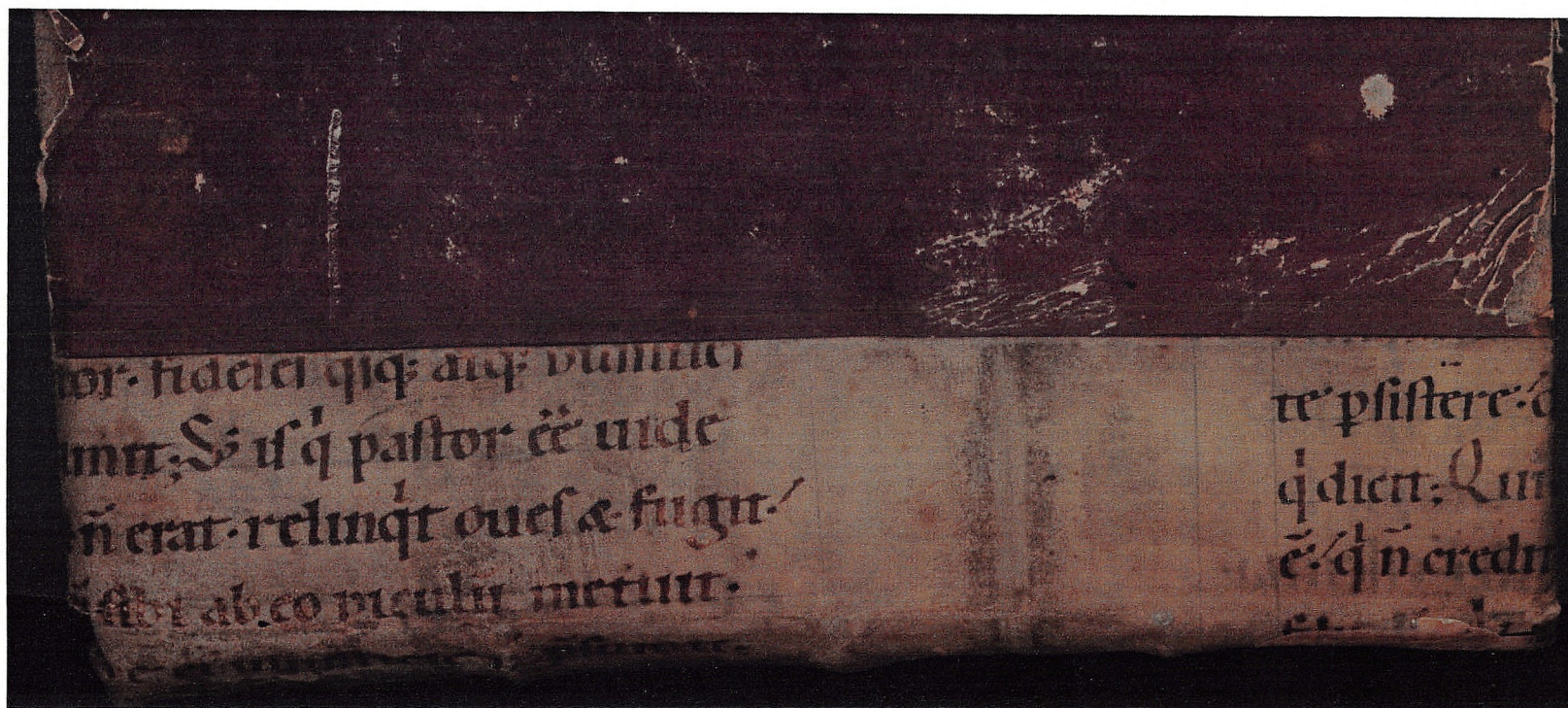
Bede
PL 94
156AB

Jena UB.
8 Hist Lit. ū.
71/2c

MS. Jena, Altmünster Kalender 1659

Jena UB, Altnbg. Kalender 1659

